

Nó nằm trên giường đôi mát mát to, bên cạnh hai người đàn ông già, cái giường bên phải của mát người không biết nói tiếng Anh, chuyên đi qua lại ngón tay cái lên và nói “very good, very good.” Có lẽ ông ta là người Armenian, vì khu vực Glendale phía Bắc của thành phố Los Angeles là khu vực tập trung của người di dân Armenian. Người đàn ông bên tay trái là người da trắng đã pha người có đôi mắt kính cận dày cộm, nằm im lặng như một bức tượng, có lẽ chúng còn gì để nói.

Cậu như một cây đèn y tá màu xanh nằm cạnh bên người Phi bước vào phòng, đi thẳng vào chỗ treo cái đồng hồ trên tường để nhìn giờ, để hai cùi chỏ xâm hình màn hình màu xanh loang lổ của Tàu. Cậu quay lại nhìn người và chào, khuôn mặt Á Châu hiện ra. Nhưng khi vào đây làm, chức của ta cũng thật thú vị sóng gió ngang tàng trong các băng đồng mát vùng nào đó của thành phố này. Cậu cúi đầu tìm cách đi vào chỗ ngồi của cái đồng hồ treo tường. Thôi vậy, người đàn ông da trắng mắt ra vẻ gì nói trầm và , lập đi lập lại nhiều lần “no battery, come on, the clock got no battery, can you see?” Hai ba người đàn ông bên hành lang đồng mát và cùng nói mát lúc “that's right, no battery”. Trong khi đó, thật mát phòng khác thật xa vắng vắng tiếng của những người già khác la hét thật ồn ào như tiếng gong trút hết nỗi ưu phiền của mình. Âm thanh vang dội qua cái hành lang dài nồng mùi khai và hôi của mát ngày nóng hừng hực và tiếng la hét vang dội trên tiếng nhạc chuông ai mà nghe. Thật thoải mái có mát vài người ngồi trên xe lăn đẩy vào knob của trên tường để tìm cách di chuyển cái xe nằm ngửa. Mát người đàn bà tóc bạc trắng nằm ngửa song song với mát để di chuyển phía sau cái xe lăn.

Cậu y tá chông buôn trên , và đang tìm cách đi vào chỗ ngồi vì tối hôm qua đi giờ vào nhà đêm, bây giờ đã buồn người chi của ta mát . Cái đồng hồ này trên mát kính còn có mát của số nhỏ cho ngày và tháng. Đi vào chỗ xong, nhìn đồng hồ , cậu y tá quay lại chào trước khi rời khỏi phòng.

“Mày như hôm nay đúng ba tháng rồi ngày mày bị stroke là lần đầu tiên không?” Nó gật đầu và đôi mắt liên tục nhìn thật xa vời vợi. Tất đó lần này, nó di chuyển từ nhà thủng này đến nhà thủng khác, rồi bây giờ nó nằm ở cái run down Convalescent Hospital tại đây. Hôm trước của Noel, nó như hôm đó ngày 11 Tháng Mười Hai, cơn stroke đầu tiên đã đến với thân thể nó. Từ Orange County, nó cũng lái xe về Monterey Park nơi nó , đến đồng bệnh thủng chổ khoàng nhà giờ đồng hồ lái xe trên xa lộ , nhưng hôm nay thật khó khăn vô cùng. Toàn thân bên trái tê liệt, may còn cái chân phải để đỡ ga và thủng cũng như cái tay phải quỳ qua, quỳ lại, thôi mà nó cũng liệt về nhà. Chỗ này lại đưa em gái là y tá, nó bèn gọi đến, đưa dây bên kia trên là “đi nhà thủng gặp anh bị stroke rồi.” Vậy mà nó cũng liệt cái xe lăn của , cũ nát đến El Monte Community Hospital, không biết họ có chữa trị gì không? Nó đứng xuýt vịn và người ta để nghe nên đến USC Medical Center ở phía Los để tiếp tục đi vào trị may ra nó còn sống, chứ

cái nhà th ng c ng đ ng này n i ti ng là Roach Hotel “Check in and never check out” nh là one way ticket lo i “đi tàu su t.” R i nó i liên t ng đ n...

Nó nh i ngày x a đi “nh y toán” ít ra cũng có hy v ng tr v dù là mong manh, n nh y toán đ u đ ng và ch ng ki n tr n đánh bom cu i cùng c a B52 trong vùng i câu c a Cam B t. Hôm đó là ngày 27 Tháng Giêng năm 1973 nh ng vì Hoa K đi sau Vi t Nam m t ngày -Hoa K v n còn ngày 26- và Hi p Đ nh Ba Lê v n ch a có hi u l c, các Pháo Đài Bay B52 đ t p trung dành h t m i phi v cho tr n không kích cu i cùng này. Lúc đó, nó ph c v Đ oàn Công Tác 68 S Công Tác thu c Nha K Thu t. Khu v c Long Thành và Quân Đ oàn 3 cũng nh Cam B t là vùng trách nhi m c a nó.

Toán nó vào vùng tr c đó m t ngày sau khi nh n đ ng và xác nh n m c tiêu, t a đ đã thuy t trình t i khu c m tr c ngày xâm nh p. Nó liên l c và báo cáo v i hai l n t t ng cho bi t chi t t t a đ và sinh ho t trong vùng. Ch m t th i gian ng n sau đó, t ng đ t và t ng đ t B52 t i t p vào m c tiêu, đầu đây nó còn nh v ng v ng bên tai trên ng liên h p c a máy PRC-25 zulu zulu zulu. Nó h i h tr i “nh n 5” roi nhét cái ng liên h p trong cái balô c a ng i truy n tin mang máy và c m đ u ch y. Lúc bom n , nó n m đ i đ t ch ng tay theo ki u hít đ t, toàn th m t đ t rung chuy n và ch n đ ng đ i vào kh p m i n i trên thân th . Tai nó ù lên và h i th nén l i nh v tung l ng ng c theo t ng đ t liên t c c a tr n oanh t c. Toán c a nó l m c m bò đ y và ch y th t nhanh ra kh i vùng đánh bom mà nó đã ch m t a đ báo cáo v hai l n t t ng c a nó hôm qua. C ch y r i n m, l p đ i l p l i không bi t bao nhiêu l n. Khi toán nó đ c tri t xu t, m y ng i đi đón toán ch ng còn nh n đ ng ra t i nó là ai c . T xa, c toán c a nó nh nh ng bóng ma hi n v áo qu n t t i tr n l n đ t và b n khô xám ngh t, mi ng há h c không nói đ c ti ng nào, không bi t là n i m ng r hay nh ng tr ng bom B52 đã xé nát l ng phi và cu ng h ng c a nó. Anh Ba c nh c đ n chuy n đánh bom B52 n y mà anh ch ng ki n t lúc toán xâm nh p cho đ n lúc tri t xu t. Anh Ba nói đầu phi đi m t chuy n này thôi. T khi nó tình nguy n vào Bi t Kích cho đ n nay, nó không còn nh bao nhiêu chuy n công tác nó đã đi qua, ch nh l m nó đi khóa 5/70 Sĩ Quan Tr B Th Đ c, lúc đó nó đ c 23 tu i, nh ng tr c đó nó đã gia nh p quân đ i không bi t là năm nào, sau đ o chánh ông Di m vài năm là nó đã đi lính r i. Sau Đ Nh Th Chi n đ c hai năm thì thân m u nó h sinh ra nó trong Ch L n. Gia đình cũng khá gi l m, nh ng nó l i ch n ki p trôi n i làm trai th i chinh chi n. Nó nói đi lính nào cũng ch t mà ch t là h t, nh ng s ng ngang tang tang b ng h th cho th a chí trai. R i nó tình nguy n vào Bi t Kích th l a m t l n cho bi t.

H i đó, nó còn nh l m, nó nh tu i mà ng i cũng nh con. M y th ng M trong toán th ng nào th ng n y cao lêu khêu. Nó không là thông đ ch viên nh ng nó nói gì m y th ng M cũng hi u h t. Nó r t thông hi u l ch s th gi i và nh t là l ch s Vi t Nam cũng nh Trung Hoa cái th i c a T ng Gi i Th ch và tr c đó là Mao Tr ch Đông. Nó k chuy n chi t t và đ n ch ng rõ ràng cũng nh nh ng đ ki n l ch s c a Đ Nh t và Đ Nh C ng Hòa. R i h n ba m i năm đi qua, nh ng gì đã x y ra chung quanh cu c s ng c a nó t i Hoa K cũng nh nh ng gì

đã đi qua trong cu c chi n v n đeo đu i l y nó. Đôi m t lim dim, nó liên t ng đ n m t n i nào xa l m.

Hôm đó tr a ngày 29 Tháng T . Th ng b n nó lui hui nh t m y cây súng b ng n ngang trong m y dây nhà t m trú kho 18 bên Khánh H i. Nó h i: “Sao mà v đây đ c hay v y? Tao nghe m y t ù trên T ng Tham M u ph i không?” “ , tao b g i lên n m trên Đ i Đ i 1 T ng Hành Dinh c a T ng Tham M u t hôm Dinh Đ c L p b m y th ng phi công n m vùng đánh bom đ n nay.” “Cái lúc đ u sôi l a b ng mà mà n m trên đó th t phiêu l u, đây anh em mình đi nh y trên Lái Thêu Bình D ng cũng nh chung quanh B t Khu Th Đô, ng i ta tìm đ ng đi ra n c ngoài nhi u l m...”

“Có, tao bi t ch , tao n m k phi tr ng Tân S n Nh t ngày nào cũng đ n phi v C141 lên xu ng th y mà nào ru t, c tháng nay không có tin t c gia đình. Ông già tao Chi Khu Gò V p k bên đây mà không sao có ph ng ti n liên l c đ c. H i n y lúc vô c ng tr i m y đ a báo tin gia đình tao leo lên m t chi c tàu đánh cá đi vô Vũng Tàu r i. Lúc trong T ng Tham M u tr a nào tao cũng ra đ i tàng cây k phòng giam, k chuy n nh y toán cho m y chàng Quân C nh nghe, ngày nào cũng v y, g n h t đ tài mà ch ng th y ai vô lãnh tao v . T i hôm qua, t i nó pháo kích vô phi tr ng Tân S n Nh t và m y trái pháo l c qua T ng Tham M u k ch tao n m. H i sáng n y, Quân C nh 207 đ n T ng Hành Dinh lãnh tao ra b ngoài c ng, may mà tao còn b c “trái mini” trong túi m t n , dí xe ôm v đ n B Ch Huy Nha trên tr ng đ a Phú Th . V y mà tao ph i ch c ti ng đ ng h ông trung úy phát l ng moi ng tr a đ y, tao cũng lãnh đ c n a tháng l ng, còn n a tháng kia h đ ng ti n c m trong tù. Tao nói bao nhiêu cũng đ c. Lúc đi ra ki m cái th ng xe ôm tr ti n thì nó đã đi m t t lúc nào. Nhìn qua tr ng đ a tao th y m y anh em mình đ i Trung Tâm Hu n Luy n Yên Th Long Thành v khai quân trang, quân đ ng kho 50 trong nha, và đang cùng v i đ n v B t Đ ng Quân ch t bao cát ngoài tr ng bãi c tr ng gi a tr ng đ a. Tao đón xe ôm v đ i Khu Qu c T , không ng g p đ ng đ anh em mình m y đ a nh trong xóm Đ Quang Đ u-Ph m Ngũ Lão bu l i m ng r và xin đ k ni m. Nó nói anh đi k này không bi t bao gi m i v . Tao cho t i nó ch c trái l u đ n M26, r i nh y lên xe jeep v đ i này. Thôi mà xu ng m y chi c tàu đ b c a quân v n đ u ngoài sông, ng i ta b o t i nay s đi Phú Qu c ho c v đ i vùng b n t th . T i hôm qua mà đi thì mà k t l i r i, tao th y m y toán đi b c m y tay b trên Sài Gòn t i khuya v n ch a v , và anh em mình nhi u toán còn k t l i Lái Thêu Bình D ng, cũng nh m t s đi b v đ n chi khu Gò V p cũng ch a v k p. H i sáng n y có m t toán v đ n Ngã Ba Hàng Xanh, m y ng i dân c t ng là Vi t C ng v đ n r i. Lúc tr a, xe c a mình r c Toán v đ n B n B ch Đ ng xem b Phòng Th c a H i Quân b n. Nh t i nó la l n 'b n, b n, b n,' và gi b n đ và panô lên bên kia m i m hàng rào cho đi... T i hôm đó, đoàn tàu di chuy n c đ em, phía bên ph i kho đ n thành Tuy H b n tung, cháy sáng c m t góc tr i. Đoàn tàu đi c đ em mãi sáng hôm sau m i ra đ n h i ph n qu c t , nó nh h t. Hai cái stroke c ng m t cái heart attack, máu b m đ ng l i h n sáu m i ph n trăm phía sau não b c a nó, mà nó v n còn nh rõ ràng, tuy nó không nói đ c ch g t đ u. Và th nh tho ng nó c g ng ng ng ngh u m t vài câu nh ng trong ti m th c nó t t c nh ng gì x y ra nó nh rõ ràng và chi ti t l m. Đôi khi nó nhìn th t xa và c nh l i t t c nh m t đ o n phim tr ng đen quay ch m.

T nh ng ngày đ u di t n, nó đã ph giúp công vi c an ninh di chuy n ng i t n n t i Subic Bay, Philippines, Phi Tr ng Quân S t i đ o Guam, r i đ n đ o Wake nó cũng ph giúp công vi c an ninh t i phi tr ng. Ngày nào nó cũng mang v m t b ch rác to l n ch a đ ng nh ng đ quý r i mang cho l i nh ng c già nào là ng qu y, tr u, cau, vôi, đ u nh thiên đ ng, đ u cù là con c p, đ u gió xanh Bác Sĩ Tín, đ lo i đ l t v t trong cái b ch to t ng mà các quân nhân An Ninh Hoa K t ch thu t i phi tr ng. H đầu bi t đây là nh ng đ quý giá nh t th i b y gi , nh t là nh ng cái ng qu y c a các c ăn tr u. M i l n nó xách cái b ch nylon clear màu tr ng v , bà con ch y ra, nó gi ng nh nh ng anh hùng v a m i l p chi n công tr v . Ngày nào cũng v y, th nh tho ng nó kéo m t s anh em đi tu n t i u quanh đ o Wake v i quân c nh M đ b o v an ninh cho đ ng bào t n n, su t m y thág b bên đ o cho đ n ngày đng c a. Sau v tr i Pendleton c a Th y Quân L c Chi n Hoa K nó cũng đi làm trên Processing Center ki m t ng cái áo, cái qu n, gi y dép cho anh em. Ngày nào cũng v y, nó đi t sáng s m đ n t i m i v , m i đêm n m trên gh b lót hai ba cái m n mà cái l nh nó xuyên th u x ng trên m y dây l u thi t k d i i thung lũng trong căn c Hu n Luy n Th y Quân L c Chi n Hoa K . Cái l nh v nh ng ngày cu i Thu, nh ng có l l nh nh t v n là cái cô đ n c a nh ng k v a tr i qua m t cu c chi n dài, n m liên t ng đ n nh ng thág ngày t ng lai vô đ nh trên x l , và ti p t c cho đ n ngày ra tr i. Tuy v y, anh em đ c thân vui tính lúc nào cũng ch c gh o nhau và vui c i. Sau cái ngày ra tr i m i đ a m t n i, ng i t n n đ c đ nh c r i rác kh p n i trên Hoa K . Không bi t do c duyên nào đó t t c l i t p trung t i Los Angeles, khu v c ng i M và Đ i Hàn góc đ ng Vermont và đ ng S Chín n y, r i anh em cũng quay qu n bên nhau n i cái thành ph đ nh m nh gió.

Hôm Th Hai, m t tu n sau ngày b stroke, nó nh m t ng i b n đ a vào USC, và t đó đ n nay h t nhà th ng, đ n trung tâm h i l c r i v l i nhà th ng, qua trung tâm h i l c r i cu i cùng nó n m t i cái b nh vi n tàn t dành cho nh ng ng i già b nh ho n cu i đ i n y.

Còn ba ngày n a đ n Noel. C tháng nay êm ru không th y nó g i. Tôi đang đi s a xe d i Orange County. Tr i cũng v a t t n ng. B ng đi n tho i rung lên, bên kia đ ng dây nh m t kh u th ng l “có gì l không?” nó nói theo cái ki u n a Vi t, n a Tàu c a nó. “Tao cũng th ng, m y đ a nh h c ra tr ng đi ki m vi c làm trên Oxnard, b bà già M đ ng xe bung air bags, b bình n c, xe kéo v Amarillo b trên đó, tao đang đi ki m cái xe ch y t m, m y kh e không?” Nó tr l i th t rõ ràng: “Tao b stroke n m nhà th ng hai tu n nay, cái đi n tho i h t pin, h i sáng n y v ch ng th ng Craig đ n thăm, con v nó ng i đây còn th ng ch ng ch y xu ng ph ki m cho tao cái đ charge pin, nh v y tao m i g i cho mày đ c”. “Mày đang ở nhà th ng nào?” “Tao cũng không bi t, nó n m g n Los, khu c a ng i M Tây C , g n freeway 710 qua kh i Los”. “Mày có s đi n tho i ó đó không?” “Tao không có. Mà hình nh nó tên là Rancho Amigo gì đó”. “Thôi đ c, t i nay v nhà tao s lên trên net ki m, th nào cũng tìm ra. Mày nh charge đi n tho i, ngày mai tao lên s m, tao s g i tr c khi đi.” Và t đó đ n nay nó không còn nói đ c n a.

Ngày hôm sau, còn hai ngày nữa thì đến Noel. Khi đến nhà thờ ng, tôi thấy nó ngồi trên ghế ng h t h i phân tr n ng ng ngh u. Mâm đ ăn đ t trên m t cái bàn nh lo i di chuy n trên gi ng dành cho b nh nhân. Đ ăn vung vãi m t n a trên gi ng còn m t n a đ d i đ t, th c ăn đ c xoay nhuy n dành cho nh ng b nh nhân sau khi stroke đ tránh b s c khi nu t. Trên t m ra tr i gi ng nhàu b c lên mùi đ ăn, mùi phân và n c ti u l n l n. Khuôn m t nó th t hãi hùng, qu ng m t thâm sâu, đôi m t đ và l đ , râu l m ch m kh p n i trên khuôn m t. Nó c g ng phân tr n và gi i thích m t đ i u gì đó... T i hôm qua sau khi ph bi n hung tin và s đ i n tho i, anh em g i thăm, nó đâu có nói chuy n đ c. Cái đ i n tho i c m tay c a nó r t xu ng gi ng mà không sao nó l y lên đ c. Nó v n ti p t c h t h i và phân tr n, m t lúc sau m i ki m ra cái đ i n tho i, tr n an và tìm cách nói chuy n v i y tá nhà thờ ng. Sau này m i bi t t i hôm qua nó v a b m t c n stroke l n th hai.

Hôm nay là Christmas Eve. Nhân viên nhà thờ ng le que có m y ng i, ch ng th y bác sĩ ho c y tá, ch có m y ng i ph d n d p cho b nh nhân. T sáng đ n gi ch ng th y nhân viên c a nhà thờ ng, ch ng th y thu c men. Trên gi ng có m t mi ng gi y v i hàng ch quen thu c c a m t anh bên Lôi H v a đ n thăm, ch c là anh nh n đ c nh n tin trên e-mail t i hôm qua. Trên bàn, m t con teddy bear c a m t ng i b n đ n thăm hôm qua, bình hoa màu xanh và bao gi y nhôm màu đ nh nh c nh Noel đã đ n. Bu i tr a, m t bác sĩ ng i Á Đông đ n nh ng đ thăm ng i b nh nhân da màu gi ng k bên, và ông cho bi t bác sĩ c a nó sau Noel m i làm vi c tr l i. Ng i đ m c m đ nó ng i d y và tìm cách đút th c ăn cho nó, nh ng đ ăn đã đ c xoay nhuy n, nh ng nó tìm cách phun ra, vì l i nó không còn đ i u khi n đ nu t đ ăn. Mâm đ ăn còn nguyên v n đ c mang đi, nó c g ng nói v i nh ng l i ng ng ngh u cho đ n bu i chi u.

“Tao ph i v , mà y n m đây ngh . T i nay là Noel, m y bi t không? Thôi mà y n m ngh cho kh e, ngày mai tao lên s m.” Lúc tôi ra v , nó c g ng ti p t c phân tr n, nh mu n gi tôi l i, cho đ n tôi khi r i kh i khu v c b nh nhân.

Bên ngoài, tr i b t đ u l nh. Đèn Noel trên các nóc nhà cháy sáng. Ti ng nh c r n d t kho ng t chi c radio cũ k qua cái loa rè rè vì đã rách. B n nh c “Đêm Đông L nh L o” t m t đài phát thanh đ a ph ng tr i lên. Đi u thu c tôi đ t n a ch ng r i l i quăng đi. Mùi v đ ng nghét c a m t gói thu c cũ lâu ngày hôi m c nh m t quăng đ i dang d không tr n v n đã đi qua. Nh cu c đ i c a nó trong đêm Noel l nh l o n y.

Năm nay, ch ng có cây Noel, ch ng có quà v t. Ba m i m t cái Noel trên x M n y bao nhiêu cái Noel đã đi qua nh cu c đ i nó n m đây mà t t c đ u tr ng v ng, duy ch còn l i cái

h nh phúc c a h i th , c a s s ng và m t ngày l i đi qua.

Sau Noel m t ngày, nhà th ng sinh ho t th t t p n p, kè đi qua ng i đi l i t t c th t nh n nh p. Nó n m trên gi ng v i m t mi ng band-aid dán qua s ng mũi, mi ng c a nó máu khô đ ng l i t t i qua. Ng i ta cho bi t tìm th y nó m t úp n m s ng s t trên sàn nhà vào sáng s m, không bi t t i hôm qua nó mu n đi đâu? Tay chân bên trái c a nó tê li t do stroke l n đ u tiên. Stroke l n th hai đã tàn phá ph n còn l i c a thân th nó. Không bi t trong gi c m hi n v t i qua nh ng gì đã x y đ n cho nó, không ai bi t đ n luôn c chính nó. Viên bác sĩ c a nó g i bác sĩ chánh c a nhà th ng, và m t vài bác sĩ th c t p đi cùng t t cà bác sĩ nhìn th y nó đ u l c đ u. Và h ra đ u hi u chuy n g p nó v USC đ đi u tr , tình tr ng s c kh e nó sa sút m t cách tr m tr ng.

Nó đ c đ a t phòng h i sinh th ng, cho đ n phòng h i sinh lo i n ng. M t tu n đã đi qua. M t đêm, đ n tho i reng. Bác sĩ tr c c a nó mu n nói chuy n riêng v i thân nhân. Ng i ta vô cho nó hai b ch máu, và không bi t nó m t máu ch nào? Nhà th ng thí USC là n i quy t t t c bác sĩ th c t p, c vài ngày là bác sĩ thay đ i. Và cu c đ i nó cũng vô đ nh nh nh ng câu h i không bao gi đ c tr l i.

M t hôm, trung tâm h i l c thông báo ng i ta s di chuy n nó đ n m t vi n d ng lão nào đó trên vùng Los Angeles. Nó ch ng có b o hi m s c kh e, ch ng nó Medical, t t c ph n ch a tr c a nó t ng đ ng v i nh ng k vô gia c ho c tù nhân c a thành ph n y. M t hôm, tôi đ n thăm và th y h s b nh nhân c a nó trên bàn y tá màu đ chói. Tôi nhìn trên t ng và th y có mi ng gi y c m ti p xúc v i b nh nhân, s i dây xích hai chân c a ng i b nh vào song gi ng. Th nh tho ng, ng i c nh sát vào phòng nhìn vào s i dây xích r i đi ra. Nó ch a đ y sáu m i, và cu c đ i gian truân và cái anh hùng tách cũng theo đ u i su t cu c đ i c a nó...